

hensigtsmæssigt at tage et Eksempel fra en lidt anden Sfære. Lad os tænke os, at man fik Lyst til at vide, hvordan det staar med den danske Presse, og man saa sendte Skemaer til alle Dagblade, hvori de nøjagtigt og samvittighedsfuldt skulde opgive, hvor mange Abonnenter de havde, hvor stor Indtægt de havde af Bekendtgørelser, om de havde flere eller færre Abonnenter, flere eller færre Bekendtgørelser end forrige Aar. Naar man nu sendte saadanne Skemaer ud, vil jeg spørge, om man tror, at der vilde komme mange paalidelige Svar derpaa. Jeg tror det ikke. Og ganske paa samme Maade tror jeg, det gaar, naar der sendes saadanne Skemaer ud til Industrien med lignende Spørgsmaal. Der er Aktieselskaber; hvis de gav fra sig, at de vare i Tilbagegang, vilde deres Papirer falde paa Børsen, og det er et Livsspørgsmaal for dem, at de ikke falde. Og der er andre, som ikke ere Aktieselskaber, men som paa lignende Maade vilde komme i Forlegenhed med deres Bankforbindelser, og der er atter andre — og det er de fleste Virksomheder —, som af Konkurrencehensyn ikke driste sig til at sige: Vi ere i Tilbagegang, men som meget mere ville søge at skjule det, saa godt de kunne. Og Resultatet bliver det ganske naturlige, at en saadan Beretnings Redaktør, der ikke selv sidder og lider under det, men som Statistiker indsamler disse Oplysninger, faar det Indtryk: Ja, det lader jo ikke til, at Toldlovens Virkninger ere saa særdeles store. Det er et Indtryk, han maa faa, men som godt kan være lynende falsk, hvad jeg tror det er i dette Øjeblik. Jeg tror, at Toldlovens Virkninger vise sig i den vedvarende ikke aftagende Arbejdsløshed og Forretningsløshed og vil let komme til at vise sig, som Depressionen i Landbruget for en Snes Aar siden viste sig.

Men jeg kommer saa til det Afsnit i Industriforeningens Beretning, som i høj Grad tiltalte den højtærede Minister og ikke tiltalte ham alene, men ogsaa „Social-Demokraten“, og som har været overmaade stærkt benyttet af „Social-Demokraten“, ikke alene som det staar, men den har udvidet det, som Beretningen siger, til at gælde for hele Industrien i al Almindelighed. Og hvad siger den, hvad er det for en Sætning, der staar der? Midt imellem, at der noteres Ødelæggelser og noteres Fremskridt, staar der: „I andre Tilfælde har en formindsket Beskyttelse derimod givet Anledning til, at tekniske Forbedringer ere blevne gennemførte for at kunne bevare den paagældende Fabrikation for Danmark.“ Nu er det jo Ord, som kunne lyde ganske

uskyldigt, og som ogsaa ere forholdsvist uskyldige, men det er klart, at det er en Himmerigsmundfuld for de egentlige Tilhængere af Frihandelen. Thi hvad er det, de have præket fra Morgen til Aften i de forløbne Aar? De have præket, at Industrien laa døsigt og sov paa den Sovepude, som Toldloven var; men naar de fik denne Sovepude væk, vilde den vaagne op til Liv. Her er det altsaa konstateret, at Toldloven ved at nedsætte Toldsatserne har medført den Virkning, at Industrien har indført tekniske Forbedringer og har klaret sig stolt, hvormed det altsaa er bevist, at Toldreformen ikke har været til Ødelæggelse, men til Velsignelse for Industrien. Det er noget, vi have hørt mange Gange af Køedt og af andre, og det er en Paastand, de bruge hele Verden over. Men saa kommer jeg til *min* Grund til at beskæftige mig med denne Sag. Det var ikke særlig den højtærede Finansminister, der gav Anledning til det, men „Social-Demokraten“; ganske vist har den højtærede Minister knæsat den samme eller en noget lignende Benyttelse af denne Ytring, og det har forøget min Anledning til at gøre det, jeg allerede har gjort i Forvejen, nemlig at henvende mig til Industriforeningen for at meddele den, hvorledes Udtalelsen er bleven benyttet, og derfor bede om at faa konstateret, hvad der sigtedes til, og hvor mange der sigtedes til, hvorledes det i det hele forholdt sig med den Sætning. Jeg har velvilligt faaet disse Oplysninger og er bleven bemyndiget af Industriforeningens Formand, Direktør Prior, til at benytte dem her, og jeg skal derfor gøre det.

Det viser sig da, at denne Bemærkning om et Flertal af Virksomheder, frem den nye Toldlovs Nedsættelser have fremkaldt tekniske Forbedringer, ikke er rigtig. Der er nemlig kun eet Tilfælde, hvor Industrieretningen kender noget saadant. Der er kun een Industri, hvor denne Toldlov har tvunget til at anskaffe Maskiner og indføre Forbedringer, hvorved man bedre kunde klare sig, og saa er samtidig Arbejdsstyrken formindsket, hvad der især vil glæde Socialdemokraterne. Men een Industri er jo dog et noget spinkelt Grundlag at bedømme Toldlovens Virkninger for den danske Industri efter. Imidlertid kunde det jo dog være, at denne een Industri var en saa betydelig Industri, at det kunde give en vis Berettigelse til at bruge den som Argument. Men nu har jeg ikke alene faaet oplyst, at der kun er een Industri, hvor det har været Tilfældet, men jeg har ogsaa faaet oplyst, hvad det er for en Industri, og jeg vil skænke særlig den